

**Seat
No.**

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019

Pali

पाली भाषा व तिचे महत्त्व

Day & Date: Monday, 18-11-2019

Max. Marks: 70

Time: 11:30 AM To 02:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

 - 1) बोली म्हणजे —— रूप होय.
 अ) अद्य
 क) अंत्य
 ब) मद्य
 ड) पूर्व
 - 2) बुद्धघोषांच्या —— या ग्रंथात पाली या शब्दाचा प्रयोग प्रथम मिळतो.
 अ) विशुद्धिमग्ग आणि अहुकथा
 क) कुरुंदि
 ब) अंधद्व कथा
 ड) महापच्चरि
 - 3) आर. ओ. फ्रँक यांच्या मते पाली भाषेचे उगम स्थान —— आहे.
 अ) कोसल
 क) उज्जैन
 ब) विंध्य
 ड) कलिंग
 - 4) सिंहली परंपरा ही —— देशाची आहे.
 अ) जंबुद्विप
 क) सिलोन
 ब) चीन
 ड) जपान
 - 5) 'पटिवेदन' म्हणजे ——.
 अ) प्रत्यक्ष अनुभव घेणे
 क) वेदित
 ब) वेदना देणे
 ड) विचार विमर्श
 - 6) एल्विसच्या मतानुसार बुद्धकालीन भारतात —— बोली प्रचलित होत्या.
 अ) 10
 क) 15
 ब) 12
 ड) 16
 - 7) सप्राट अशोकाने पालीभाषा —— लिपीमधून लिखित केली.
 अ) देवनागरी
 क) ब्राह्मी
 ब) सिंहली
 ड) सिंधू
 - 8) भ. बुद्धांची मातृभाषा —— होती.
 अ) मागधी
 क) पाकृत
 ब) संस्कृत
 ड) वैदिक
 - 9) निहिस डेविड्स यांच्या मते —— ही भाषा अशोकाच्या शिलालेखाची भाषा होती.
 अ) वैदिक
 क) शूरसेनी
 ब) संस्कृत
 ड) मागधी
 - 10) —— शतकात पालीभाषा (बुद्धवचन) लिपीबद्ध करण्यात आले.
 अ) इ.स. पूर्व 2-1
 क) इ.स. पूर्व 4-3
 ब) इ.स. 1-2
 ड) इ.स. 3-4

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

16

- पाली भाषेची ओळख
 - पाली शब्द
 - 'पाली' नावाची उत्पत्ती
 - पाली – बुद्धवचन
 - पाली भाषेचा मुळ प्रदेश
 - लोकभाषा

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

12

- 1) पाली भाषा म्हणजे काय सांगून तिचे मूळ सांगा.
 - 2) पाली भाषा व मागधी यातील साम्य सांगा.
 - 3) भाषेची उत्पत्ती केव्हा व कशी झाली ते थोडक्यात सांगा.
 - 4) पाली भाषेच्या उत्पत्ती विषयी थोडक्यात सांगा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तरे लिहा.

14

पाली भाषेचा संस्कृत व प्राकृत भाषेशी सहसंबंध स्पष्ट करा.

किंवा

पाली भाषा व इतिहास सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्र.5 आधुनिक काळात पाली भाषा शिकण्याचे फायदे सांगा.

14

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019**Pali**

पाली भाषा व तिचे महत्त्व

Day & Date: Monday, 18-11-2019

Max. Marks: 70

Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below.**14**

- 1) Spoken (boli) means _____ a form of language.
 - a) Intial
 - b) Middle
 - c) Last
 - d) Previous
- 2) The word pali appear in Buddhaghoshaa's _____ books.
 - a) Visshudhimagga & Atthakatha
 - b) Andhatthakatha
 - c) Kurundi
 - d) Mahapachhari
- 3) According to R.O. Frank the origin of Pali language is _____.
 - a) Kosala
 - b) Vindhya
 - c) Ujjain
 - d) Kalinga
- 4) The Sinhali Tradition is related to _____ country.
 - a) Jambudvipa
 - b) China
 - c) Silon
 - d) Japan
- 5) 'Pativedana' means _____.
 - a) practical experience
 - b) to give pain
 - c) sense
 - d) to discuss
- 6) According to Elvis in the era of Buddha in India _____ spoken languages were prevailing.
 - a) 10
 - b) 12
 - c) 15
 - d) 16
- 7) Samrat Ashoka was scripted the Pali language through _____ alphabet.
 - a) Devnagari
 - b) Sinhali
 - c) Brahmi
 - d) Sindhu
- 8) _____ was the mother tongue of Lord Buddha.
 - a) Magadhi
 - b) Sanskrit
 - c) Prakrit
 - d) Vaidik
- 9) According to Rhys Davids the language of Ashoka's stone architecture was _____.
 - a) Vedic
 - b) Sanskrit
 - c) Shurseni
 - d) Magadhi
- 10) In _____ century pali language (Buddhavachana) was scripted.
 - a) 2-1 B.C.
 - b) 1-2 A.D
 - c) 4-3 B.C.
 - d) 3-4 A.D.
- 11) Ashoka sent the Buddhavachana at first in _____ country.
 - a) Shri Lanka
 - b) Brahmadesh
 - c) Mathura
 - d) Gandhar

Q.2 Write Short notes (Any Four)

16

- a)** Introduction of Pali language
 - b)** The word 'Pali'
 - c)** An origin of 'Pali' name
 - d)** Pali-Buddhavachana
 - e)** Homeland of Pali language
 - f)** Lokbhasha

Q.3 Attempt any two of the following questions.

12

- a)** Given the meaning of Pali language with its root.
b) Give the similarity between Pali language and Magadhi.
c) When and how language was originated? Given brief note with definition.
d) Given in brief note on the origin of Pali language.

Q.4 Attempt any one of the following questions.

14

Attempt any one of the following questions:

Give the details about correlation of pali language to Sanskrit and Prakrit language.

OR

Given the details about correlation of Pali language and History.

Q.5 What are the advantages of to learn language in modern time.

14

**Seat
No.**

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Pali
पाली व्याकरण — ९

Day & Date: Tuesday, 05-11-2019
Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

- सूचना :** 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गृण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

14

- 1) पालीमध्ये निग्गहित म्हणजे ----- होय.
 अ) स्वर ब) संधी
 क) व्यंजन ड) अनुस्वार

2) मोगलान व्याकरणानुसार पालीभाषेत स्वरांची संख्या ----- आहे.
 अ) पाच ब) सहा
 क) आठ ड) दहा

3) पालीभाषेत वर्तमान काळास ----- म्हणतात.
 अ) अज्ज ब) अतित
 क) अनागत ड) पच्चुपन्न

4) 'सुन्दरो बालको' हे ----- विशेषण आहे.
 अ) संख्यावाचक ब) गुणवाचक
 क) तद्धितान्त ड) धातुसाधित

5) 'सिस्सेहि सह आचरियो आगच्छति' हे ----- विभक्तीचे उदाहरण आहे.
 अ) पठमा ब) द्वितिया
 क) सहत्थेन ततिया ड) करणे ततिया

6) 'नरो धम्मं पठति' हे वाक्य ----- काळातील आहे.
 अ) पच्चुपन्न ब) अनागत
 क) अतित ड) पुण्ण अतित

7) जेव्हा एखादा कर्ता दुसऱ्याकडून क्रिया करवून घेतो तेव्हा ती क्रिया म्हणजे ----- होय.
 अ) परांतर ब) प्रयोजक
 क) अज्ज ड) हेतु

8) पालीभाषेमध्ये तद्धितान्त अव्ययाचे ----- प्रत्यय आहेत.
 अ) 10 ब) 11
 क) 12 ड) 14

9) पाली व्याकरणामध्ये 'सब्ब' हे ----- आहे.
 अ) विशेषण ब) अव्यय
 क) सर्वनाम ड) विभक्ती

10) 'अमादि' हा ----- चा प्रकार आहे.
 अ) विभक्तीचा ब) समासाचा
 क) विशेषणाचा ड) व्याकरणाचा

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

16

- 1) सत्तमी विभक्ती
 - 2) निंगहीत
 - 3) व्यंजन संधी
 - 4) रुढ़ी अव्यय
 - 5) धातुसाधित विशेषणे
 - 6) पालीत अनुवाद करा.

अ) भिक्खु बुद्धला पहातो.
 ब) गाय गवत खाते.
 क) गायीला गवत आवडते.
 ड) विदयार्थी पस्तक वाचते.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

12

- पूर्वकालवाचक अव्यय म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्टीकरण दया.
 - बहुव्रीही समास म्हणजे काय? उदाहरणासहित स्पष्ट करा.
 - क्रियत्थ म्हणजे काय? उदाहरण दया.
 - छठठी विभक्ती कशी होते ते सागन त्याचे उदाहरण दया.

प्र.4 मराठीत अनवाद करा.

14

अम्हाकं सोलापूरं नगरे पुञ्जस्लोक अहित्यादेवि होळकर सोलापुर विज्जापीठे अथि । विज्जापीठे अतीव मनोरमा अथि । विज्जापिठायं पधान कुलआचरियो अथि । अहं विज्जापिठायं पालि भासा सिखन्ति । पालि भासा सुन्दरो, सरल अस्थि । अस्मा चतुर्वीसति माण-वका पालि भासा सिखन्ति । विज्जापिठायं गंन्थालयं अथि । तथ्य माणवका सज्जायं करोन्ति ।

किंवा

क्रमवाचक शब्दांचे 14 व्या अंकापर्यंत पुलिंगी, स्त्रीलिंगी व नपसकलिंगी रूपे लिहा.

प्र.5 गण म्हणजे काय सांगन चरादि गणातील रूपे उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

14

**Seat
No.**

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Pali
पालि व्याकरण

Day & Date: Tuesday, 05-11-2019
Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below.

14

- 12) A compounding of adjective and special word is called as _____ in Pali.

 - a) Asankhya
 - b) Amadi
 - c) Ekadhi karan
 - d) Annyattha

13) 'Aachariyassa' is an example of _____ case.

 - a) accusative
 - b) instrumental
 - c) ablative
 - d) Genitive

14) A duel aggregative compound as called _____ in Pali.

 - a) Chhattha
 - b) Amadi
 - c) Annyattha
 - d) Asankhya

Q.2 Write short notes. (Any Four)

16

- a) Locative case
 - b) Niggahita
 - c) Byanjana Sandhi – (consonant combination)
 - d) Rudhi Abbyayi-(preposition)
 - e) Participles
 - f) Translate in to Pali
 - 1) Bhikhu seeing at Buddha.
 - 2) Cow eats a grass.
 - 3) A grass like to cow.
 - 4) Student reads a book.

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

12

- ANSWER THE FOLLOWING QUESTIONS (ANY FIVE)**

 - a)** What is Gerund? Give in brief with example.
 - b)** What is Attribute compound (Bahubhi) samasa?
 - c)** What is Kiyattha? Give examples.
 - d)** How to become Genitive case, explain with example.

Q.4 Translate into English.

14

Amhakām Solapurām Nagāre punnyslok ahilyādevi holākār vijjapithe atthi | vijjāpithe ativā manorāmā atthi | vijjapithāyam padhāna kulacchāriyo atthi | ahām vijjapithāyām pali bhāsā sikhāmi | Pali bhāsā sundāro sarāla atthi |asmāā chātuvisāti Māanāvakāā pali bhāsā sikhānti | vijjāpithe atthi | tāttha Māanāvakāā sajjavām karonti |

OR

OR
Write declension of ordinals till 14th number with the form of Pullinga itthilin ga and Napumsakalinga.

Q.5 What is root groups (gana)? Explain the form of churādigana (E-class) with example.

14

**Seat
No.**

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Pali
पाली साहित्याचा इतिहास

Day & Date: Thursday, 07-11-2019
Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

16

- पालि भाषेचा उगम
 - पालि भाषेचे स्थान
 - पालि भाषेचा विकास
 - प्रथम धम्म संगिती
 - अनुपिटक साहित्य
 - वंश साहित्य

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

12

- पालि साहित्याचा उगम काळ थोडक्यात सांगा.
 - पालि साहित्याचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.
 - पहिल्या धम्म संगितीची पार्श्वभूमी सांगा.
 - अनुपिटक साहित्य म्हणजे काय ते सांगून त्याचे थोडक्यात स्पष्टीकरण दया.

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

14

- अ) तिपिटक साहित्य म्हणजे काय सांगून तिपिटक साहित्याचे सविस्तर वर्णन करा.
किंवा

ब) वंशसाहित्य म्हणजे काय सांगून 'दीपवंस' या ग्रंथाचा परिचय दया.

प्र.5 शिलालेख म्हणजे काय सांगून शिलालेख प्रकारावर सविस्तर लिहा.

14

किंवा

ब) वंशसाहित्य म्हणजे काय सांगन 'दीपवंस' या ग्रंथाचा परिचय दया.

**Seat
No.**

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Pali
पाली भाषिकाचा अधिनियम

Day & Date: Thursday, 07-11-2019
Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct option and rewrite the sentence.

14

- 1) In ancient India (Jambudvipa) Pali language was known as _____.
a) Vedik b) Magadhi
c) Ardh-Magadhi d) Prakrit

2) Pali literature means _____.
a) Western Literature b) Marathi Literature
c) Pali Tipitak d) Language

3) There are _____ level of development about Pali Literature.
a) Two b) Three
c) Four d) Five

4) Pali Literature should be learn through _____ vachana
a) Buddha b) Dhamma
c) Sangha d) Bhikhu

5) To determine the chronology of history of Indian literature, the _____ literature is mostly helpful.
a) Hindi b) Pali
c) English d) Marathi

6) Anthology of Pali literature obtained through _____.
a) Jain Agama b) Tipitaka
c) Tradition d) Sanskrit

7) Tipitaka means _____.
a) Three boxes b) That Box
c) Vachana d) Address

8) First, _____ Dhamma councils are important in the history of Pali Literature.
a) two b) three
c) four d) five

9) Dhamma Council means _____.
a) Dhamma & Music b) Dhamma Sanghayan
c) Debate of Dhamma d) Discussion of Dhamma

10) Vinaypitaka is related to _____.
a) thinking b) discipline of bhikhu sangha
c) modesty d) vinayapitaka

11) _____ was the president of first Dhamma Council.
a) Mahakassapa b) Ananda
c) Ajatshatru d) Subhadra

Q.2 Write Short Notes. (Any Four)

16

- a) Origin of Pali Language
 - b) Place of Pali Language
 - c) Development of Pali Language
 - d) First Dhamma Council
 - e) Anupitaka Literature
 - f) Vamsa Literature

Q.3 Answer the following questions. (Any two)

12

- a)** Explain in brief about the origin of Pali literature.
b) Give the classification of Pali literature.
c) Explain the background of first Dhamma Council.
d) What is Anupitaka literature, explain in brief.

Q.4 What is Tipitaka Literature? Give in details about Tipitaka Literature.

14

OR

What is Vamsa Literature? Give the introduction about 'Dipvamsa'.

Q.5 Explain the details on kinds of stone inscript with definition.

14

**Seat
No.**

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Pali

Day & Date: Saturday, 09-11-2019
Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max Marks: 70

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पर्ण गण दर्शवितात.

- 11) भ. बुद्धांनी सात प्रकारचे ----- धम्म वज्जीनां सांगितले
 अ) बुद्ध ब) अपरिहानिय
 क) शाश्वत ड) अकुसल
- 12) ----- ग्रामच्या उपासकांनी भ.बुद्ध व भिक्खु संघास आवसथागार दान दिले.
 अ) वज्जी ब) लिच्छवि
 क) कोटी ड) पाटली
- 13) महाभूचालाचे ---- हेतू प्रत्यय आहेत.
 अ) सात ब) आठ
 क) नऊ ड) दहा.
- 14) अभिभू आयतनाचे ---- मार्ग आहेत.
 अ) सहा ब) सात
 क) आठ ड) नऊ

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

16

- 1) महाभूचालाचे हेतू प्रत्यय
- 2) आठ विमोक्ष
- 3) अभिभू—आयतन
- 4) नागापलोकितं
- 5) चतुमहापदेस
- 6) चार दर्शनीय स्थान

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

12

- 1) आनंदाच्या अपराधाचे स्पष्टीकरण दया.
- 2) महावन कुटागार शाला येथे भ. बुद्धांनी भिक्खु संघास दिलेला उपदेश सांगा.
- 3) महापदेस (कसोटीचे) स्पष्टीकरण करा.
- 4) भ.बुद्धांनी आयुष्मान उपवानास बाजूला का केले?

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तरे लिहा.

14

बुद्धांचे अंतिम भोजन यावर सविस्तर लिहा.

किंवा

आलार कालाम शिष्य पुक्कुस आणि भ.बुद्ध यांच्यातील संवाद स्पष्ट करा.

प्र.5 भ. बुद्धांच्या अंतिम जीवनातील क्षणांचे वर्णन पुढील सुत्ताआधारे करा.

14

“हन्ददानि, भिक्खवे आमन्त्यामि वो वयधम्मा सङ्खारा, अप्पमादेन सम्पादेथ ।

नचिरं तथागतस्य परिनिष्पाणं भविस्सति ।

इतो तिळां मासानं अच्ययेन तथागतो परि निष्पाणिस्सती ति ।”

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Pali

सुत्तपिटक—दीर्घनिकाय महापरिनिष्ठानसूत्र

Day & Date: Saturday, 09-11-2019
 Time: 11:30 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below.

14

- 1) Ambapali donated the _____ to Lord Buddha and Bhikhu Sangha.

a) Ambavanaram	b) Jetvanaram
c) Pubbaram	d) Veluvanaram
- 2) Chapal Chaitya is at _____.

a) Rajgriha	b) Kosaldesh
c) Vaisali	d) Pataliputta
- 3) Buddha told to Bhikhus to spend his rainy season at _____ place.

a) Veluvgama	b) Rajgriha
c) Jetvan	d) Kosala
- 4) Lord Buddha went to _____ shrine (Chaitya) for spend a day with Ananda.

a) Dhamma	b) Chapal
c) Vajji	d) Gotam
- 5) Lord Buddha suppressed his illness by _____.

a) Strength of Will	b) Ananda
c) Medicine	d) Samadhi
- 6) 'Itipiso Bhagava Araham _____ vijjacharan sampanno sugato Lokvidu.

a) Sāmma-Sāmbuddho	b) Nibbanam
c) Dhammadchara	d) Anuttaro
- 7) There are total _____ Bhanvarais in the Mahapari nibban sutta.

a) Four	b) Five
c) Six	d) Seven
- 8) Mahaparinibbansutta starts from king _____.

a) Bimbisara	b) Ajatsattu
c) Pasenjit	d) Milinda
- 9) 'Tato nām Anukāmpāmti _____ putām orasām |

a) Mata	b) Pita
c) Kanya	d) Eko
- 10) Lord Buddha told about _____ Noble Truth.

a) Three	b) Four
c) Five	d) Six
- 11) Lord Buddha addressed seven types of _____ Dhamma to Vajji.

a) Buddha	b) Aparihaniya
c) Endless	d) Akusala

SLR-AU-4

Q.2 Write Short notes (Any Four)

16

- a) Causes of Earthquake. (Bhuchal Hetu).
 - b) Eight Liberations (Vimokha).
 - c) Field of Mastery (Abhibhu Ayatan).
 - d) The Elephant's Look (Nagap Lokitam).
 - e) Four Great References (Chatumahapades).
 - f) Four Pilgrimage place. (Chatudassaniya)

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

12

- a)** Explain about Ananda's fault.
b) Write on Buddha's speech to given Bhikhu Sangha at Mahavan Kutugarsala.
c) Explain about great references (Mahapades).
d) Why Lord Buddha said to Upavana Bhikhu to move aside?

Q.4 Attempt any one of the following questions.

14

Attempt any one of the following questions:
Explain in details on Buddha's Last Meal.

OR

Write on conversation between Pukkusa adisciple of Alarakama and Lord Buddha

Q.5 Describe the last moment of Buddha's life with this sutta.

14

Describe the last moment of Buddha's life with this Sutta:
“hānddani Bhikkhave, Amantyami o'vaydhamma sankhārā Appāmādena Sampādothi.

Sampadeti |
Nachirām tathagatassa parinibbanām Bhavissati

Nachmām tathagatassa parinibbhanam Bhavissati|
ito tinnām masanām Acchaven tathagato parinibbhavissāti-til!"|